

35.0023.15.2016

P. E. Stępkła
Do 14. Przew. o integr.
+ do wad. P. zast. 16. 01. 2016
Biura Sejmiku
Lemian Cedro

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

DOA.I.0003.15.2016

Opole, dn. 15 02.2016 r.

Sejmik Województwa Opolskiego
Sekretariat
Przewodniczącego Sejmiku

Wpłynęło

15-02-2016

L. dz. 113

podpis *[Signature]*

Otrzymałam
18.02.2016
E. Kurek

Pani
Elżbieta Kurek
Radna Województwa Opolskiego

w sprawie: leczenia cukrzycy w województwie opolskim

Szanowna Pani Radna,

Uprzejmie informuję, iż profilaktyka z zakresu chorób cywilizacyjnych, w tym cukrzycy, jest jednym z priorytetowych działań Samorządu Województwa Opolskiego w obszarze zdrowia. Działanie to wpisuje się w cel operacyjny 5.1 Poprawa jakości i dostępności usług zdrowotnych, opiekuńczych i edukacyjnych *Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 r.*¹ oraz cel operacyjny 1.1.1 Prowadzenie działań profilaktycznych, zwłaszcza z zakresu chorób cywilizacyjnych, społecznych i zakaźnych *Strategii Ochrony Zdrowia dla Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*². Regionalny Program Zdrowotny zwalczający choroby cywilizacyjne będzie realizowany w ramach osi priorytetowej VIII Integracja społeczna, działania 8.1 Dostęp do wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020*.³ W 2015 r. został opracowany również Program polityki zdrowotnej pn. *Program zapobiegający chorobom cywilizacyjnym w ramach nadwagi, otyłości i cukrzycy wśród mieszkańców województwa opolskiego*, który w styczniu br. został przesłany do oceny Agencji Oceny Medycznych i Taryfikacji.

Świadczenia gwarantowane w zakresie opieki zdrowotnej ukierunkowane są na diagnostykę schorzeń, leczenie oraz usprawnianie i pielęgnację świadczeniobiorcy w chorobie. Badania laboratoryjne, m.in. oznaczenie glukozy, test obciążenia glukozą oraz oznaczenie hemoglobiny glikowanej, znajdują się wśród świadczeń medycznej diagnostyki laboratoryjnej, finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej*.⁴ Ponadto w trakcie leczenia osób przewlekle chorych z rozpoznaną i potwierdzoną diagnostycznie cukrzycą, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej monitoruje proces leczenia

¹ Dokument przyjęty Uchwałą nr XXV/325/212 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 grudnia 2012r.
² Dokument przyjęty Uchwałą nr 4487/2013 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 23 grudnia 2013r.
³ Dokument przyjęty Decyzją Komisji Europejskiej z 18.12.2014r.
⁴ (Dz.U z 2013 r. poz. 1248)

poprzez wykonywanie niezbędnych dla tego celu badań diagnostycznych, spośród badań określonych dla podstawowej opieki zdrowotnej wykazem badań diagnostycznych zawartym w części IV załącznika Nr 1 do ww. Rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Chorzy na cukrzycę mogą korzystać z poradni diabetologicznych dla dorosłych i dzieci. W celu poprawy jakości opieki nad pacjentami z rozpoznaną cukrzycą, NFZ wprowadził w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej specjalny produkt kontraktowy w postaci kompleksowej opieki nad pacjentem z cukrzycą (KAOS). Celem opieki w ramach KAOS jest poprawa skuteczności leczenia cukrzycy, a tym samym zmniejszenie liczby hospitalizacji z powodu tej choroby i jej powikłań. Jest to pośrednia forma pomiędzy opieką szpitalną a świadczeniami poradni. Pacjent pozostaje tam pod opieką lekarzy posiadających specjalizację i wieloletnie doświadczenie w diabetologii, pielęgniarek z potwierdzonym stażem w tym zakresie oraz dietetyka. Pracownicy placówki są również przygotowani do prowadzenia edukacji zdrowotnej w zakresie cukrzycy. KAOS stanowi formę opieki koordynowanej – w jej ramach świadczeniodawca zapewnia również konsultacje okulistyczne, kardiologiczne, neurologiczne wynikające z ustalonego planu opieki, a także konsultacje chirurgiczne w przypadku zaistnienia takiej konieczności. W województwie opolskim w roku 2016 Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł 3 umowy na świadczenia z zakresu kompleksowej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej nad pacjentem z cukrzycą.⁵

Poniższa tabela przedstawia liczbę udzielonych porad w zakresie specjalistycznego leczenia cukrzycy.

Tabela 1. Liczba porad udzielonych w poradniach diabetologicznych i w ramach KAOS osobom w wieku 6-18 i 46-65 w latach 2013 i 2014 w woj. Opolskim.

LP	PORADNIA	Grupa wiekowa (lata)	Liczba porad w 2013 r.	Liczba porad w 2014 r.
	Poradnia Diabetologiczna	6-18	716	803
	Poradnia Diabetologiczna	45-65	16 698	17 111
	Kompleksowa Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna nad pacjentem z cukrzycą	6-18	6	6
	Kompleksowa Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna nad pacjentem z cukrzycą	45-65	2 859	2 642
	Razem:	6-18	722	809
		45-65	19 557	19 753

Źródło: Dane otrzymane z NFZ OOW w Opolu.

⁵<https://aplikacje.nfz.gov.pl/umowy/Provider/Index?ROK=2016&OW=08&ServiceType=02&Code=&Name=&City=&Nip=&Regon=&Product=KOMPLEKSOWA+AMBULATORIJNA+OPIEKA+SPECJALISTYCZNA+NAD+PACJENTEM+Z+CUKRZYC%C4%84&OrthopedicSupply=false> [dostęp: 10.02.2016]

Niezwykle istotną, wymagającą poprawy kwestią jest liczba wykonywanych amputacji kończyn spowodowana występowaniem cukrzycy oraz miażdżycy. Stanowi to istotny problem nie tylko w województwie opolskim, ale również na terenie całego kraju, choć można zauważyć pewne różnice. Wszędzie jednak statystyki dotyczące liczby przeprowadzanych amputacji są zbyt wysokie. Konieczne jest zatem wdrożenie odpowiednich działań, które zmieniłyby aktualną sytuację w tym zakresie.

W Polsce liczba wykonywanych amputacji znacznie przewyższa ilość tego typu zabiegów w innych krajach Europy. Obecnie przeprowadzanych jest około 8 amputacji na 1000 osób. Odnotowuje się, że co roku z powodu cukrzycy i miażdżycy, pozbawionych kończyn dolnych zostaje 12 000 osób. Jednym z czynników przyczyniającym się do takiego stanu są zdecydowanie zbyt niskie nakłady finansowe przeznaczane na profilaktykę diabetologiczną.

Wśród przyczyn wysokiego wskaźnika amputacji w województwie opolskim można wymienić:

- brak poradni leczenia stopy cukrzycowej (w innych częściach Polski takie poradnie istnieją, co może wpływać na zróżnicowanie statystyk w tym zakresie),
- utrudniony dostęp do zabiegów chirurgii naczyniowej,
- zbyt długi czas oczekiwania na wizytę u specjalisty (z danych Narodowego Funduszu Zdrowia wynika, że czas oczekiwania do poradni chirurgii naczyniowej w PS ZOZ Wojewódzkim Centrum Medycznym w Opolu wynosi 93 dni⁶),
- duże zróżnicowanie jeśli chodzi o dostępność do poradni diabetologicznych i chirurgii naczyniowej.

W ubiegłym roku Szpital Wojewódzki w Opolu podjął konkretne działania w kierunku utworzenia Pododdziału Leczenia Stopy Cukrzycowej w ramach Oddziału Chirurgii Ogólnej, którego celem byłoby zapewnienie kompleksowej opieki przez interdyscyplinarny zespół specjalistów.

Po wielu trudnościach i miesiącach oczekiwania, NFZ zawarł kontrakt na leczenie w Pododdziale Diabetologii i Poradni Diabetologicznej. Niestety, pomimo tego, że Szpital (z własnych środków) przeprowadził gruntowny remont w Oddziale Chirurgii, w celu wydzielenia osobnego Pododdziału Leczenia Stopy Cukrzycowej, spełniając wszelkie aktualne wymagania architektoniczne, technologiczne i epidemiologiczne, zapewniające warunki leczenia na wysokim poziomie, to jednak NFZ nie wyraził zgody na zawarcie osobnego kontraktu w zakresie Pododdziału Leczenia Stopy Cukrzycowej. Szpital Wojewódzki w Opolu jest również gotowy utworzyć Poradnię leczenia stopy cukrzycowej, jednak wobec niepewności zakontraktowania jej przez NFZ i zapewnienia finansowania, uruchomienie jej zostało wstrzymane.

Wszystkie powyżej przedstawione kwestie mogą mieć wpływ na to, że województwo opolskie znajduje się w czołówce województw z największą liczbą amputacji z powodu cukrzycy. Poprawa dostępu do świadczeń z zakresu diabetologii, jak i chirurgii naczyniowej powinna być wobec tego działaniem priorytetowym.

⁶ <http://kolejki.nfz.gov.pl/Informator/Index/> [dostęp: 10.02.2016]

Na terenie województwa opolskiego według danych z 2015 r. istnieją 44 poradnie diabetologiczne. Liczba specjalistów diabetologów wynosi natomiast 26. Biorąc pod uwagę kwestię dotyczącą edukatorów ds. diabetologii na podstawie załącznika nr 4 **Zarządzenia Nr 14/2007 Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r.** zmieniające zarządzenie w sprawie przyjęcia "Szczegółowych materiałów informacyjnych o przedmiocie postępowania w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz o realizacji i finansowaniu umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju: ambulatoryjne świadczenia specjalistyczne", wynika z niego, że zatrudnienie edukatora ds. diabetologii i/lub pielęgniarki z min. rocznym stażem w poradni diabetologicznej i/lub dietetyka, jest warunkiem koniecznym do zawarcia umowy pomiędzy NFZ, a świadczeniodawcą.

Zpewniawem

WICEMARSZAŁEK

Kolek
Roman Kolek

Do wiadomości:

Norbert Krajczyk – Przewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego